

**«Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲ ընկերության կողմից նախատեսվող
գործունեության՝ Քաջարանի պղնձամոլիբդենային հանքավայրի օգտակար հանածոյի
արդյունահանման նախագծի փոփոխություն «Արծվանիկի պոչամբարի ընդլայնում»
աշխատանքների վերաբերյալ 2-րդ հանրային քննարկման
Ա Ր Ձ Ա Ն Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն**

ք. Կապան

06.10.2025թ.

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքով /03.05.2023թ. ՀՕ-150-Ն/ և ՀՀ կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 19-ի «Հանրային ծանուցման և քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին» թիվ 2343-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով՝ 2025 թվականի հոկտեմբերի 6-ին՝ ժամը 15:00-ին, Կապան քաղաքի մշակույթի կենտրոնում (հասցե՝ ՀՀ, Սյունիքի մարզ, Կապան, Չարենց 1 շենք), տեղի ունեցավ «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲ ընկերության կողմից ներկայացված՝ Քաջարանի պղնձամոլիբդենային հանքավայրի օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծի փոփոխություն «Արծվանիկի պոչամբարի ընդլայնում» նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ 2-րդ հանրային լսումը (այսուհետ նաև Հանրային լսում կամ լսում):

Հանրային լսման մասին ծանուցումը տեղադրվել է ՀՀ Սյունիքի մարզի Կապան համայնքի պաշտոնական կայքի հայտարարությունների բաժնում, ՇՄՆ պաշտոնական կայքում (www.kapan.am, www.env.am), համայնքապետարանի հայտարարությունների համար նախատեսված ցուցատախտակներին, ինչպես նաև հրապարակվել է «Առավոտ» օրաթերթի 2025 թվականի սեպտեմբերի 16-ի թիվ 150 (7378/16) թողարկման «Ծանուցումներ» բաժնում,:

Լսմանը մասնակցել են «ԶՊՄԿ» ՓԲ Ընկերության (այսուհետ Ընկերություն) ներկայացուցիչները, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննական կենտրոն»-ի, Կապան համայնքապետարանի ներկայացուցիչները, «Սյունիք» հեռուստաընկերության աշխատակիցները, ՀԿ-ներ և համայնքի այլ քաղաքացիներ:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Հարգելի՛ ներկաներ, ողջունում եմ Ձեզ: Այսօր «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲ ընկերության կողմից նախաձեռնված «Արծվանիկի պոչամբարի ընդլայնման նախագծի» շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման երկրորդ հանրային քննարկումն ենք իրականացնում: Առաջարկում եմ միանգամից անցնենք աշխատանքներին: Քանի որ մեր բոլոր հանրային լսումներն անցնում են քաղաքակրթության և բարեկրթության սահմաններում, ապա կանենք այնպես, ինչպես միշտ. կներկայացվեն զեկույցները, այն կետերը, որոնք պետք է քննարկվեն, հարցեր կամ առաջարկություններ կամ դիտարկումներ եթե լինեն, կներկայացնենք հարցերը, առաջարկությունները, դիտարկումները, գործընկերները կպատասխանեն և ամփոփիչ ելույթից հետո կամփոփենք:

Հիմա խոսքը փոխանցում եմ ՀՀ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պարտականությունները կատարող Հերիքնազ Մկրտչյանին:

Զեկույց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Ողջունում եմ բոլոր հանրային քննարկման մասնակիցներին: Ինչպես նշվեց, որպես ՀՀ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պարտականությունները կատարող, հարկ եմ համարում նշել, որ մասնակցել եմ նաև Քաջարանի պղնձամոլիբդենային հանքավայրի պոչամբարի ընդլայնման նախագծի փոփոխության աշխատանքներին, ՊՈԱԿ-ի աշխատակից, գլխավոր մասնագետ՝ Քրիստինե Հարությունյանի հետ:

Ուզում եմ նշել, որ այս փաստաթղթի փորձաքննական աշխատանքներն իրականացվել են 2023թ.-ին տպագրված «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննության մասին օրենքի» պահանջով և հանրային քննարկումների նախագծման կարգին համապատասխան՝ պահպանելով բոլոր գործառույթները իրականացվել է նաև իրազեկում և կազմակերպվել է այս հանրային քննարկումը: Նախապես ճշտելով Կապան համայնքի քաղաքապետարանի աշխատակիցների հետ իրականացվել է ծանուցում: Քանի որ հանրային քննարկումը իրականացվում է Կապան համայնքում ծանուցվել են նաև համայնքի բոլոր բնակավայրերի ներկայացուցիչները և հավուր պատշաճի կազմակերպվել է այս հանդիպման գործընթացը: Նշեմ նաև, որ մինչև հանրային լսման գործընթացը՝ օրենքով սահմանված կարգով, փորձաքննության գործընթացում հաշվետվությունն ուղարկվել է ՀՀ «Շրջակա միջավայրի նախարարության» ստորաբաժանումներին, պետական կառավարման մարմիններին, տեղական ինքնակառավարման մարմիններին՝ մասնագիտական կարծիքներ և եզրակացություններ ստանալու նպատակով: Ամփոփելով այս բոլոր կարծիքները, ինչպես նաև ՀՀ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դիտողություններն ու առաջարկությունները հաշվետվությունն ուղարկվել է լրամշակման, օրենքի տառին համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Այսօրվա հանրային քննարկումը, որը կազմակերպվել է Շրջակա միջավայրի նախարարությունը, նպատակ ունի ևս հանրությանը հնարավորություն տալու իրենց կարծիքներն ու առաջարկությունները ներկայացնելու, քանի որ նախագիծը հանդիսանում է պատասխանատու գործունեություն և այս փուլում ևս մենք պատրաստ ենք լսել ձեր դիտողություններն ու առաջարկությունները և հաշվի առնել եզրակացությունը կազմելիս: Որոշ առաջարկություններ կհամարվեն որպես փորձաքննության ենթակա պարտադիր կատարման պահանջներ: Եվ մենք մասնակիցների հետ մեկտեղ, մեր առաջարկները կներկայացնենք ակնկալելով ստանալու պարզաբանումներ:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Շնորհակալություն, տիկին Մկրտչյան: Հիմա անցնենք մյուս զեկույցին և խոսքը փոխանցեմ Կայուն զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ՝ Ասյա Ղազարյանին:

Զեկույց (Ասյա Ղազարյան)

Շնորհակալություն: Ինչպես նշվեց արդեն այսօր «Զանգեզուրի պղնձամուլիբդենային կոմբինատ» ՓԲ ընկերությունը ներկայացնում է Քաջարանի պղնձամուլիբդենային հանքավայրի օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծի փոփոխություն «Արծվանիկի պոչամբարի ընդլայնում» մասով:

Ներկայացնեմ, նախատեսվող գործունեությունը համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին ՀՀ օրենքի 12-րդ Հոդվածի 8-րդ մասի ա) կետի դասվում է Ա կատեգորիայի շարքին և սույն նախագծի նպատակն է բավարարել ՀՀ բնապահպանության նախարարության 2016թ. դեկտեմբերի 16-ին Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության թիվ ԲՓ 108 փորձաքննական եզրակացությամբ ամրագրված պահանջը, այն է՝ Զանգեզուրի պղնձամուլիբդենային հանքավայրը 22 մլն տոննա արտադրողականությամբ շահագործելու դեպքում գործող Արծվանիկի պոչամբարը իր նախագծային տարողունակությամբ կարող է ընկերությանը ծառայել մոտ 10 տարի: Այսինքն, շահագործման ընթացքում, մինչև 2026 թ. Սկիզբ պետք է ներկայացնի նոր պոչամբարի նախագիծ կամ գործող պոչամբարի նախագծային փոփոխություն: Եվ սույն նախատեսվող գործունեության շրջանակներում ընկերությունն արդեն ներկայացրել է գործող պոչամբարի ընդլայնման նախագիծ, որը ենթարկվել է փորձաքննական եզրակացության և այսօր արդեն իրականացնում ենք հանրային երկրորդ լուսմը: Սույն նախատեսվող գործունեության շրջանակում, խոսքը փոխանցեմ Արման Վարդանյանին՝ Ընկերության տեխնիկական գծով տնօրենին, ով կներկայացնի նախագծային բովանդակությունը, որը արտացոլվել է արդյունահանման նախագծի և ՇՄԱԳ հաշվետվության մեջ:

Զեկույց (Արման Վարդանյան)

Բարև Ձեզ: Շնորհակալություն: Մինչ բուն բովանդակությանն անցնելը, կուզեի ներկայացնել նախագծի նախապատմությունը: Ինչպես գործընկերս նշեց, փորձաքննությունը նշել էր, որ պետք է ներկայացվեր նոր պոչամբարի նախագիծ կամ գործող պոչամբարի ընդլայնման նախագիծ: Իսկ դա ո՞րտեղից է ծագել. ԶՊՄԿ-ն 2016 թ.-ին ներկայացրել է արդյունահանման նախագծի մեջ փոփոխություններ կատարելու նախագիծ, որով նախատեսվում էր նաև արտադրողականության ավելացում, մինչև 22 մլն տոննա տարեկան: Այդ նախագծի փորձաքննության ժամանակ արտադրողականության մեծացումը ընդունվել է բացահայտելի հետ մեկտեղ, սակայն Արծվանիկի պոչամբարի մասով վերապահումներ են եղել: Այն ժամանակ ներկայացվել է Արծվանիկի պոչամբարի ընդլայնման նախագիծ մինչև 1010 մ նիշը: Սակայն, փորձաքննական եզրակացության մեջ փորձագետները համարեցին, որ անհրաժեշտ է կատարել լրացուցիչ ուսումնասիրություններ՝ հիմնականում կայունության գնահատման նպատակով: Այդ պատճառով, նոր նախագիծը չէր ընդունվել և ժամանակ է տրվել ուսումնասիրություններ կատարելու և նոր նախագիծ կազմելու համար: Եվ մենք անմիջապես, 2016 թվականից հետո ձեռնամուխ եղանք լրացուցիչ ուսումնասիրությունների, հսկայական ծավալների ուսումնասիրություններ են կատարվել, ամբողջ պատվարը հորատվել է, զոնդավորվել են և առանց չափազանցության, ներգրավվել են տվյալ ոլորտի

ամենաառաջատար փորձագետները, ուսումնասիրություններ են կատարել տվյալ ոլորտի ամենաառաջատար միջազգային ընկերությունները, ինչպես նաև ներգրավվել են խորհրդատվական ինժեներական ընկերություններ:

Նախագիծը կազմվել է՝ ղեկավարվելով ոչ միայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ պահանջվող կայունության աստիճանին, այլև այնպես, որ բավարարի վերջին միջազգային չափանիշների պահանջները՝ կայունության առումով: Եվ ստատիկ և սեյսմիկ պայմաններին բավարարի: Նախագծային լուծումների մանրամասները ներկայացնելու համար խոսքը փոխանցեմ նախագծի կազմող-պատասխանատուին, ով համակարգել է այդ աշխատանքները, հիդրոլոգիական կառույցների և ջրային ռեսուրսների կառավարման ծառայության ղեկավար՝ Արմենակ Սահակյանին:

Զեկույց (Արմենակ Սահակյան)

Շնորհակալություն: Ես փորձեմ ներկայացնել նախագծի տեխնիկական մասը: Սույն նախագծի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել պոչամբարի ընդլայնում: Ընդլայնման արդյունքում նախատեսվում է պատվարը բարձրացնել մինչև 985մ նիշ, որը հնարավորություն կտա պոչամբարում տեղադրել 538 մլն մ³ ընդհանուր ծավալով պոչանք, որից 300 մլն մ³ արդեն իսկ տեղադրված է:

Իրականացվել են բազմաթիվ հետազոտություններ, որի արդյունքում կազմվել է համապարփակ կայունության գնահատում: Արդյունքները ցույց են տվել, որ ստատիկ սցենարի պարագայում պոչամբարի կայունության պաշարի գործակիցը գտնվում է սահմանային գոտում և ցածր է պահանջվող ընդունված գործակիցներից (մասնավորապես միջազգային պահանջվող գործակիցներից), իսկ հետսեյսմիկ կայունության գործակիցը առհասարակ չի բավարարում պահանջներին և պետք է իրականացնել աշխատանքներ պոչամբարի պատվարի ամրացման և ամրաբեռնման մասում:

Արդյունքում ընտրվել է երկրու տեղամաս: Այստեղ պատկերացված են երկու տեղամասերը, որտեղ պետք է իրականացնել պոչամբարի պատվարի ամրաբեռնում: Դա բաժանվում է 2 տեղամասի՝ վերին և ներքին: Վերին տեղմասը այսօր շահագործման տակ գտնվող տեղմասն է, իսկ ներքին մասը առաջնային պատվարի մասն է:

Երկու տեղամասերում գումարային առումով նախատեսում ենք տեղադրել 17.2 մլն .մ³ քարագնդային զանգված: Զանգվածը տեղադրվելու նպատակն այն է, որ պոչամբարի պատվարն ունենա համապատասխան դիմադրողականություն, ինչպես ստատիկ սցենարի դեպքում, այնպես էլ հետսեյսմիկ պայմաններում:

Ինչպես նաև, բացի այդ նախատեսվում է վերին հատվածում՝ կոնսոլիդացված շերտի տեղմասում իրականացնել դրենաժային համակարգի տեղադրում՝ պասիվ և ակտիվ համակարգ: Պասիվ դրենաժային համակարգը իրենից ներկայացնում է PVD կամ գործարանային արտադրության դրենաժային համակարգի տեղադրում: Այն տեղադրվելու է ծովի մակերևույթից մոտավորապես մինչև 40 մ խորության վրա, որից հետո կառուցվելու է ամրաբեռը: Ամրաբեռի կառուցման արդյունքում առաջացած ծակոտկենային ճնշման հաշվին դրենաժ է տեղի ունենալու: Դրենացման համակարգը նախատեսվում է կառուցել այս տեղամասում, որի պատկերները ներկայացված են գրաֆիկում: Այն իրենից ներկայացնելու է

շեքենային հատված, մոտավորապես 1,5 մ հաստությամբ, որից դրենացված զանգվածը տեղափոխվելու է է համապատասխան տեղամասեր, մանավորապես պոչամբարի լճակային հատված:

Բացի այդ, նախատեսվում է կառուցել մոտ 53 ակտիվ դրենաժային համակարգ, դրանք ունենալու են է 1.5 մ տրամագծով հորեր: Հորերը նախատեսվում է կահավորել համապատասխան խողովակներով և ֆիլտրներով, որից հետո նախատեսվում է տեղադրել խորքային պոմպեր, և պոմպերի օգնությամբ դրենաժ իրականացնել: Ամրաբեռնման համար նախատեսվում է օգտագործել պոչամբարի թասում առանձնացրած 4 տեղամասեր: 4 տեղամասերից նախատեսվում է վերցնել քարագրունտային զանգված և դրանցով կառուցել պատվարի ամրաբեռնման հատվածները: Նախագծում ներկայացված են այն պարամետրերը, որոնց պետք է բավարարի համապատասխան քարագրունտային զանգվածը: Չբավարարելու դեպքում, անհրաժեշտ է իրականացնել ինժեներական մշակում համապատասխան պահանջները բավարարելու համար: Ըստ գնահատման արդյունքների, պոչամբարում առկա 4 տեղամասերի բերվող քարագրունտային զանգվածը պետք է բավարարի երկու տեղամասերի ամրաբեռնման համար:

Գործող ծավալների կայունության բարձրացման համար միջոցառումները արդեն պարզ են: Մեր կողմից նախաձեռնվել է նախատեսվող ծավալների գնահատման աշխատանքներ: Արդյունքները ցույց են տվել, որ 22 մլն տ/տարեկան արտադրողականության համար, մինչև լիցենզիայի ավարտը պոչամբարի պատվարի նիշը պետք է բարձրացնել մինչև 985 մ նիշ:

Ներակայացված է ինչպես բարձրացման արագությունը, այնպես էլ ներակայացված է յուրաքանչյուր տարվա կտրվածքով ծավալ և նիշ հարաբերակցությունը: Արդյունքում 985 մ բարձրանալու դեպքում, մենք հնարավորություն կունենանք տեղադրելու ևս 238 մլն մ³ ծավալ, ինչը լիովին կբավարար է մինչև ընդերքօգտագործման իրավունքի ավարտը: Պոչամբարի պատվարի տարեկան բարձրացումը միջինում կազմելու է 2.12 մ, սակայն հաշվի առնելով Արծվանիկի ձորակի երկրաչափական պարամետրերը առաջիկա տարիներին՝ մինչև 2030 թիվ դելտան լինելու է մինչև 4 մ/տարի, սակայն դրանից հետո անցնելու է 2.12 մ-ին:

Նախատեսվող գործունեության արդյունքում, նախատեսում ենք կառուցել 3 ափապաշտպան պատվարներ, որոնք կսահմանափակեն պոչամբարի հայելու տարածումը, հյուսիսային պատվար, որը գտնվում է Արծվանիկի կիճում, հարավային պատվարի (գոյություն ունեցող) ամրաբեռնում, ջրընդունիչ աշտարակ, մակերևութային ջրերի որսման վաքաշար, ինչպես նաև Արծվանիկ գետի տեղափոխում: Արծվանիկ գետի տեղափոխումը նախատեսվում է իրականացնել ջրանցքով, թունելով, իսկ վերջում կառուցվելու է ջրամբար, որը օգտագործվելու է գյուղատնտեսական նպատակներով:

Երեք ափապաշտման պատվարները նախագծված են այնպես, որպեսզի տարածումը կանխվի դեպի Արծվանիկի և Չափնի գյուղեր, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ սանիտարապաշտպանիչ գոտու չափը, որը կազմում է մոտ 300 մ: 3 պատվարները լինելու են քարագրունտային տիպի, վարընթացի շեփի թեքման անկյունը 1:3.5, իսկ վերընթացին 1:2.5, պատվարի կարգը 2-րդ կարգի է: Շինարարական նյութը քարալիցք, կավավազ, խճավազ:

Հիմնական նպատակը ինչպես նշեցի հայելու տարածման կանխումն է: Մեյսմակայությունը 0,43g, 9 բալ: Ծառայման ժամկետը մինչև 2041 թվական:

Արծվանիկ գետի կիրճում նախատեսվում է կառուցել հյուսիսային պատվար: Նպատակը երկուսն է. առաջին հերթին Արծվանիկ գետի հունի տեղափոխման արդյունքում գետի տեղափոխումն է, և երկրորդը հայելու տարածումը դեպի Սևաքար գյուղ կանխելը: Պատվարը լինելու է քարալիցքային: Բացի այդ, կայունության ուսումնասիրության արդյունքները ցույց են տվել, որ բարձրացման համար նույնպես պետք է իրականացնել պոչամբարի պատվարների ամրաբեռնման աշխատանքներ, ինչպես նաև պոչամբարի պատվարի կառուցման նյութի փոփոխություն: Մասնավորապես նախատեսվում է իրականացնել ինժինեռական լիցքի նյութով, հստակ ներկայացված են արդյունահանման փոփոխության բաժնում: Ընդհանուր նախատեսում ենք իրականացնել մոտ 65 մլն խորանարդ համալրում, 27.5-ը բուն ամրաբեռն է, իսկ 37,5-ը մոտավորապես կազմելու է բարձրացվող պատվարների կառուցման նյութը: Կապան համայնքի հետ համաձայնեցված՝ զարգացման ծրագրերի շրջանակներում նախատեսվում է երկրորդական ամրաբեռնման և բարձրացման հատվածի շինարարական նյութը վերցնել հենց Կապան համայնքում առանձնացված 5 տեղմասերից, որի ընդհանուր ծավալը կազմելու է մոտավորապես 19.44 մլն մ³: Երկրորդական ամրաբեռնի կառուցման ժամկետը մինչև պոչամբարի շահագործման ժամկետն է, այսինքն այս զանգվածը նախատեսվում է օգտագործել մինչև պոչամբարի շահագործման ավարտ: Բացի այդ, նախատեսվում է իրականացնել պոչանքի հիդրոցիկլոնավորում: Ծավալի երկար և համապատասխան ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները մշակելու մեթոդով, ինժինեռական լիցք ստանալու համար: Ներկա պահին իրականացվում են որոշակի աշխատանքներ, տեղադրման ուղղությամբ սա իրենից ենթադրելու է, որ պոչանքի որոշ ավազային զանգված՝ հստակ հատիկաչափային կազմը բավարարող զանգված, օգտագործվել է և ստացված զանգվածը խառնելով արդեն իսկ հանված քարագրունտային զանգվածի հետ օգտագործվելու է որպես ամրաբեռնման նյութ:

Բացի այդ, մենք մեծ ուշադրություն ենք դարձնում պոչամբարի մոնիթորինգի արդիականացման համակարգին: Սույն նախագծի շրջանակներում նախատեսվում է տեղադրել 39 կետում 4 փունջով միկրոլարային պիեզոմետրեր, ինչպես նաև 15 վիբրոլարային պիեզոմետրեր: Եթե նայեք, մոնիթորինգի համակարգը չի սահմանափակվում միայն Արծվանիկի պոչամբարով, ներառում է նաև պոչամբարի տարածքից դուրս հատվածները, ինչպես բնապահպանական, այնպես էլ ինժինեռատեխնիկական տեսանկյունից հնարավոր լինի հետևել հնարավոր շարժերին: Տեխնիկական մասով թերևս այսքանը, խոսքս փոխանցեմ Ասյա Ղազարյանին:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Անրադառնամ բնապահպանական մասերին: Նշեմ, որ մենք ունենք հազեցած մոնիթորինգի համակարգ և ինչպես նախագծի շրջանակներում, այնպես էլ առաջիկայում նախատեսում ենք ընդլայնել մոնիթորինգի համակարգը: Այստեղ նշված են մթնոլորտային օդի մոնիթորինգի կետերը, որտեղ արտացոլված են վերջին 15 օրվա մոնիթորինգի

արդյունքները, որոնք ցույց են տալիս փոշու ինտենսիվությունը, որը բավական ցածր է: Այնուհետև մոնիթորինգի իրականացման նպատակով տեղադրել ենք «դատչիկներ», որոնք մշտադիտարկում են ցանկացած շարժ, որպեսզի պոչամբարում գտնվող տեխնիկական կառույցը լինի ավելի կայուն: Ունենք նաև հիդրոոդերնութաբանական կայան, որը մոնիթոր է անում իրավիճակը տարածքում և այսպես շարունակ: Բացի այդ նշեմ, որ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման տեսանկյունից սույն նախատեսվող գործունեությունը ձայնի, փոշու և աղմուկի տեսակետից, որևէ բացասական ազդեցություն չի ներկայացնում և բոլոր հաշվարկված պարամետրերը գտնվում են սահմանային թույլատրելի նորմատիվների շրջանակներում: Սակայն մակերևութային ջրերի և արտանետումների հետ կապված, մենք նախագծում նշել ենք, որ, քանի որ կան որոշակի գերազանցումներ, որոնք ներկայացվում են եռամսյակային հաշվետվություններում՝ ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարությանը, մենք նախատեսում ենք տեղադրել մաքրման կայան, նորմատիվներին բավարարելու համար: Այս նախագծի համար արդեն սկսել ենք մեծածավալ աշխատանքներ և նախատեսում ենք աշխատել միջազգային լավագույն կազմակերպություններից մեկի հետ: Թերևս այսքանը: Նշեմ նաև, որ շինարարության և շահագործման փուլերում ազդեցությունների գնահատման ժամանակ մենք կազմել ենք բնապահպանական կառավարման և մոնիթորինգի բավականին լայն համակարգ, որով նախատեսվում է կառավարել բոլոր հնարավոր բացասական ազդեցությունները «Բնապահպանական կառավարման համակարգի» շրջանակներում: Այսպանը, և ինչպես նշեց գործընկերս տեխնիկական մասը ներկայացնելիս, նշեմ, որ արդեն իսկ կայունությանն ուղղված բավական միջոցառումներ ենք իրականացնում, որը անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների կառավարման վերահսկման տեսակետից բավականին ամրապնդում է ամբողջական հիդրոտեխնիկական կառույցը:

Այսպանը նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ: Կարծում եմ կարող ենք անցնել հարցերին, եթե կան որոշ հարցեր. . .

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Շնորհակալություն: Նախ ուզում եմ անդրադառնալ նախապատմությանը: Մի դիտարկում, հա՞: Պարոն վարդանյանը ասեց, որ նախկին նախագծի մեջ ներառված է 1010 մ նիշը, բայց ուզում եմ ասել, որ այսօրվա նախագծի նիշը 985 մ նիշն է, դա 325 մլն մ³ (238 մլն մ³) դեպքում: Այդ պատճառով է, որ այսօր իրականացվում է պոչամբարի ընդլայնման նոր նախագիծ: Ըստ 2016 թվականի գործող նախագծի, եթե ընդունված է 325 մլն մ³, ապա հաշվարկներով 22 մլն արտադրողականության դեպքում այդ ծավալը, այսինքն գոյություն ունեցող պոչամբարի նախագծային հզորությունն ավարտվում է 2026 թվականին: Այդ նախագծի իրականացման հիմնական պատճառը դա է: Խնդրեմ, տիկին Հերիքնագ:

Խոսք (Հերիքնագ Մկրտչյան)

Փորձաքննության գործընթացում, լրացուցիչ պարզաբանման անհրաժեշտություն է առաջացել իրավիճակային սխեմաների հետ կապված: Քանի որ դա կարևոր է ընդլայնվող տեղամասի եզրագծերի համընկումը բնապահպանական տարածքների, այդ թվում «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի վերահսկողության (իրավասության) ներքո գտնվող հանրային

տարածքների, ինչպես նաև, եթե առկա են բնապահպանական այլ տարածքներ, ապա այդ տարածքների հետ համընկումը: Այդ իսկ պատճառով, եթե ունենք իրավիճակային սխեման գոյություն ունեցող եզրագծի և ընդլայնվող տարածքի եզրագծերի համադրման սխեման դա ներկայացնեք, ինչպես նաև ընդլայնվող մասի եզրագծերի և բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հետ համադրման և մակերեսների նշագրման սխեման: Այս սխեմաները մեզ համար շատ կարևոր են, որպեսզի մենք տեսնենք ընդլայնվող տարածքների առնչությունը բնապահպանական տարածքների հետ:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Շատ բարի, շնորհակալություն: Ինչ վերաբերում է համադրությանը, ներկայումս արդեն իսկ զբաղեցրած մակերեսի և ընդլայնվող մակերեսին, մենք լրացուցիչ կներկայացնենք փորձաքննական կենտրոն՝ պոչամբարի մակերեսի և հարակից հողերի վերաբերյալ, քանի որ չեմ կարծում որ ներկայումս պատրաստ ենք: Հենց վաղը կարող ենք ներկայացնել փորձաքննական կենտրոն: Ինչ վերաբերում է հատուկ պահպանվող տարածքներին կամ բնության հուշարձաններին և հեռավորություններին, ապա դա ավելի լայն ներկայացված է հաշվետվության մեջ և նշել ենք՝ ինչ բնության հուշարձաններ կան ինչ հեռավորության վրա և հատուկ պահպանվող տարածքներ: Դա նույնպես կարող ենք ընդգծել գրության մեջ: մենք կներկայացնենք դրանց հեռավորությունը ընդլայնման նախագծի տարածքից՝ լրացուցիչ գրության մեջ: Եվ, ինչպես նշեցիք, «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի կողմից, ներկայացվող նկատառման վերաբերյալ կարող ենք լրացուցիչ Ձեզ ներկայացնել:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Պարզապես այդ անտառային հողերի մասով լրացուցիչ տեղեկատվություն է պետք, արգելավայրերի, Դավիդ Բեկ արգելոցի:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Մենք քարտեզի վրա Ձեզ հեռավորությունները ցույց կտանք: Դավիթ Բեկ ամրոցի մասին եք ասում երևի, հեռավորությունները քարտեզի տեսքով Ձեզ կներկայացնենք:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Անտառային տարածքները փաստորեն 16 հա են հա՞ ոնցոր համընկնում ձեզ մոտ:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Ոչ... .

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Մենք կուզենանք, որ ունենանք անտառային տարածքների տարբեր ուղղությունների՝ հյուսիսային մասում, արևմտյան մասերում համընկման ընդհանուր մակերեսներով և առհասարակ հողերի նպատակային նշանակությունները և մակերեսները:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Շնորհակալություն: Լրացուցիչ միանշանակ հեռավորությունները և մակերեսները, հնարավոր հասանելի տեղեկատվությունը մենք Ձեզ տրամադրելու ենք: Բայց նշեմ, որ ինչ վերաբերվում է Պոչամբարի ընդլայնման նախագծին, ներկայացրել ենք թե ինչքան հողամաս/հողակտոր է խախտվելու և ինչ նշանակության հողեր են:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Պարզապես անտառային հողերի մասով հիմա լրացուցիչ տեղեկություն տրամադրեք, որպեսզի հասկանանք:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Մենք կադաստրից վերցրած քարտեզների հետ համադրելով տեղեկատվությունը ամպայման Ձեզ կներկայացնենք:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Շատ լավ:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Այլ հարցե՞ր:

Հարց (Դավիթ Համբարձումյան)

Հայաստանի Հանրապետության Շրջակա միջավայրի նախարարության Էկոպարեկային ծառայության Սյունիքի մարզային վաչության պետ Դավիթ Համբարձումյան: Ես որքանով հասկացա, անտառային հողերի 16 հա տարածք է՝ ընդգրկվում, ճիշտ հասկացա՞: 16 հա մեջ մտնում են նաև նրանք, որոնց կարգը դեռ նոր պետք է՝ փոխվի:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Ինչ վերաբերում է Արծվանիկի պոչամբարի ընդլայնման 985 նիշին, ինչպես նշվեց իմ գործընկերների կողմից: Այստեղ նկատառում է ներկայացված, որ 16,5 հա-ի հետ կապված, որ այն անտառային է, բայց մենք կադաստրային քարտեզների հետ ճշգրտելով կանոնադաշտնա՞նք դրան լրացուցից: Բայց Արծվանիկի ընդլայնումը մինչև 985 նիշ մինչև 2016 թվականի արդյունահանման նախագծի փոփոխության շրջանակներում իրականացվել է հողերի կատեգորիայի փոփոխություն և հետևապես նոր հողակտորների ձեռքբերման անհաժեշտություն չկա բուն Արծվանիկի պոչամբարի մինչև 985 նիշ ընդլայնման համար: Կցանկանամ անպայման նշել, որ Ընկերությունը 2022թ.-ին իրականացրել է ՇՄԱԳ հաշվետվություն՝ անտառվերականգնման և անտառապատման աշխատանքների համար, որը եղել է 20 հա, սակայն ավելի լայն ներկայացնեմ, այս պարտավորությունը վերաբերում էր Արծվանիկի պոչամբարի անտառային հողերի կատեգորիայի փոփոխությանը, որը մինչև 2026 թվականի սկիզբ, (որովհետև մենք պարտավորություն ունեինք արդեն 2026 թվականից ներկայացնել նոր նախագիծ կամ նախագծի փոփոխություն), ներառել էր իր մեջ 32.5 հա

անտառային հող: Բայց ընդհանուր պարտավորությունը անտառապատման և անտառվերականգնման աշխատանքների 80 հա էր: 80 հա-ից 20 հա-ի համար իրականացվել է ՇՄԱԳ հաշվետվություն, 18 հա անտառ արդեն տնկված է, իսկ 2 հա դեռևս ընթացքում է: 60 հա հետ կապված մենք լիազոր մարմնի համապատասխան գերատեսչությունների և համայնքային ներկայացուցիչների հետ պետք է ընտրենք համապատասխան տարածքները, որտեղ պետք է իրականացվի մնացորդային պարտավորությունը՝ 60 հա տարածքում անտառապատման և անտառվերականգնման աշխատանքների տեսքով:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Հստակեցնենք, հա՞, 16 հա ինչի՞ն է վերաբերում:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Պարոն Փարսյան, 16 հա վերաբերում է նրան, որ այս նախագծի շրջանակներում «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ը մեզ գրել էր, որ ընդլայնվող մակերեսում առկա են 16 հա անտառային կատեգորիայի հողեր:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Մինչև 985 նիշում, չէ՞:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Այո, մինչև 985 նիշ:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Հիմա, ասենք եթե մենք գտնվում ենք պոչամբարում ենթադրենք 965 նիշ, այսինքն ևս 20 մ բարձրացնելու դեպքում 16 հա անտառային հողերի կատեգորիայի հողերի փոփոխության անհրաժեշտություն է առաջանում: Ճիշտ ե՞մ հասկանում:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Դա ներկայացվել է «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի կողմից, որը դեռևս մեր կողմից պետք է ուսումնասիրվի: Բայց նկատառումը վերաբերվում էր նրան, որ անտառային, մինչև 985 նիշ հողերի կատեգորիայի գործընթացը՝ (քանի որ արդեն վաղուց իսկ նախաձեռնվել էր) մինչև 2026 թվականի անտառային կատեգորիաների նշանակության հողեր պետք է խախտվեին պոչամբարի ընդլայնման ժամանակ: Մենք օրենքով սահմանված կարգով վերականգնման, առնվազն կրկնակի վերականգնման նախագծերը՝ 80 անտառային կատեգորիաների վերաբերյալ, 80 հա պարտավորություն ունենք: Դա էր մի նկատառումը, որ 20 հա-ի վերաբերյալ փորձաքննությունն արդեն անցել էր, 60 հա էլ դեռևս ենթակա է փորձաքննության:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Մի հարց էլ. իսկ 235 հա հողամասայային տարածքում, 16 հա անտառային տարածքը ճշտված է՞, վերջնական է՞:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Տիկին Նազիկ, նորից եմ կրկնում, որ «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ը ներկայացրել էր 16,5 հա, իսկ մեր կողմից քանի որ հողերի կատեգորիաների դասակարգումը ընթացքի մեջ էր, ավարտվել է ուրբաթ օրը, քանի որ ինտենսիվ աշխատում ենք նաև համայնքի հետ, ներկայումս ես կոթվարանամ Ձեզ պատասխանել, 16,5 հա հստակ է, թե՛ ոչ, քանի որ կադաստրային քարտեզների մեր տվյալներով 16,5 հա չի համապատասխանում:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Մեծ է չէ՞ բավականին:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Չէ, բավակաին մեծ չէ:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Կարծում եմ դա ճշտման կարիք ունի:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Միանշանակ, որովհետև անտառային կատեգորիայի հողը և ծառերով թփերով զբաղեցրած հողակտորը կարող է ներկայացված լինել որպես գյուղատնտեսական կատեգորիայի հող, դրանք տարբեր են և լսել ենք այսօրի մեկնաբանություն, որ անկախ կատեգորիայից տարածքում կան նաև ծառաթփային բուսականություն:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Մեզ պետք է ճշտել և ունենալ ճշտված տեղեկատվություն անտառային տարածքների հետ կապված:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Շատ բարի, միանշանակ կլինի:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Պարոն Գրիգորյան, դուք ինչ-որ տվյալ ունե՞ք դրա հետ կապված:

Խոսք (պ. Գրիգորյան)

Դեռևս ճշտված տվյալներ չկան: Շրջակա միջավայրի նախարարությունը պետք է տվյալները փոխանցի: Կարող եմ ճշտումներ իրականացնել և ներկայացնեմ:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Ինձ ինչն ա հետաքրքրում. մինչև 985 նիշ, հա մենք ժամանակին մեծ մասշտաբներով իրականացրել ենք հողերի նպատակային նշանակություն է փոխություն:

Խոսք (Պ. Գրիգորյան)

Այո, Կառավարության 2015 թվականի որոշման համաձայն մենք գործընթաց ենք սկսել մեծ մակերեսների հողերի նպատակային նշանակության փոփոխություն այդ թվում ա անտառային հողերի:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Հիմա այստեղ խոսք հնչեց, որ մինչև 985 նիշը նոր հողերի ձեռք բերման կարիք չկա, քանի որ ժամանակին արդեն իսկ նպատակային նշանակություն են փոփոխվել է և տրամադրվել է ԶՊՄԿ-ին կառուցապատման իրավունքով: Ճիշտ ես հասկացա՞:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Այո, նախնական ուսումնասիրություններով, այո:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Եթե մենք գնում ենք այդ տրամաբանությունից, պետք է որևէ կատեգորիայի, կամ նոր կատեգորիայի փոփոխության հարց չառաջար:

Խոսք (Պ. Գրիգորյան)

Եթե արդեն կառուցապատման հարցն ենք լուծում: Կատեգորիայի փոփոխության կարիք չունենք:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Լավ, որպեսզի փորձաքննական կենտրոնի համար ամեն ինչ պարզ լինի, լրացուցիչ տեղեկատվություն կտրամադրվի:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Միանշանակ:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Այլ հարցե՞ր:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Սողանքային գոտիներ կան, եթե հնարավոր է դա էլ ներկայացրեք էլի, սողանքների:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Սողանքային գոտիներ, որպես այդպիսին չկա: Կան պոչամբարի տարածքից դուրս, որի մասով իրականացվել են ամրակցման աշխատանքներ: Սողանքային գոտիներ ընդլայնվող տեղամասում չկան, դրանք ցույց են տվել մեր կողմից իրականացված համապարփակ ուսումնասիրությունները: Պոչամբարին հարող տարածքում 2 տեղամասում

ներկայացված սողանքային գոտիներից մեկը գտնվում է պոչամբարի վրա, որը ներառված է այդ ցանկում: Մյուսը պոչամբարի կամ գետի ձախ ափին, որը իրենից ներկայացնում է ժայռային մեծ զանգված և ուղակի ֆիզիկապես սողանքային ձևավորում չի կարող լինել: Մնացած սողանքային մարմիններից 2-ը գտնվում են Նորաշենքիկի ձախ և աջ ափերին, մյուսը Արծվանիկ գյուղում, բայց ազդեցություն պոչամբարի վրա չունեն:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Տիկին Մկրտչյան, Ձեր հարցը վերաբերում է անտառային նշանակության հողերի՞ն:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Չէ, մենք ունենք իրավիճակային սխեմա սողանքային երևույթների տարածման վերաբերյալ, բայց սա ցույց է տալիս սողանքային մարմին:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Նորից կրկնեմ, Ձեր ունեցած քարտեզը դա 2006 թվականին Ջայկայի կողմից իրականացված ուսումնասիրության արդյունքում և 2024 թվականի ՆԳՆ կողմից հաստատված քարտեզի սողանքային մարմիններն են:

Խոսք (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Չէ՛, Ձեր կողմից ներկայացրած:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Այո, դա եմ ասում, ներկայացված քարտեզը, ըստ Ջայկայի կողմից ներկայացված մարմիններն են, բայց մեր իրականացրած հավելյալ ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ այդ սողանքային մարմինները չկան: Մեկը գտնվում է հենց բուն պոչամբարի մեջ, մյուսը գետի աջ ափին, իրենից ներկայացնում է ժայռային հատված: Այն հատվածում է, որտեղ գտնվում է մեր ջրընդունիչ աշտարակը, վստահեմ համայնքապետարանի աշխատակիցները շատ լավ ծանոթ են, այն իրենից ներկայացնում բավականին մեծ ժայռային հատված և սողանքային մարմին չի կարող լինել: Մնացածը գտնվում են պոչամբարի հարթ տարածքից դուրս հատվածներում:

Եթե անհրաժեշտություն կա, կարող եք ցուցադրել: Այստեղ երկրորդային հատվածում կա սողանքային մարմին, որը չի կարող լինել պոչամբարի մեջ: Այսինքն, ֆիզիկապես 2006 թվականին այստեղ սողանքային մարմին լինել չէր կարող:

Երկրորդ տեղամասում, էս հատվածում, որտեղ որ երկրորդ սողանքն է մեծ լեռնային մարմին է: Այս հատվածում նույնպես սողանքային մարմին չկա: Քանի որ Ջայկայի ուսումնասիրությունը իրականացվել է արբանյակային նկարների հիման վրա, ինչի մասին գրված է իրենց հաշվետվությունում: Այստեղ այն ներկայացվել է, որպես սողանքային մարմին՝ հաշվի առնելով զուտ ռելիեֆի թեքման անկյունը: Մեր կողմից իրականացված ուսումնասիրությունները և դաշտային հետազոտությունները ցույց են տվել, որ սողանքային մարմիններ չկան:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Հիմա 2006 թ-ի կատարած ուսումնասիրությունների հիման վրա, ինչ-որ հատվածներ նշվել են սողանքային, հա՞: Կենտրոնական հատվածում երևում է, որ պոչի տակ է: Ինձ հետաքրքիր է, թե ինչքանով է վտանգավոր, ինչքանով է շահագործման առումով անվտանգ կամ վտանգավոր: Մի հատ սա մասնագիտորեն ներկայացրեք:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Տեսեք, նախ ուսումնասիրությունը արդյոք իրականացվել է արժանահավատ սովյալների հիման վրա, այն մասով որ սողանքային մարմին է նշված հենց պոչամբարի լճակային հատվածում: Այսինքն, լճակային հատվածը ներկայացված է, որպես սողանքային մարմին, որը սողանք չէ: Երկրորդ եթե անգամ այդ հատվածում լիի սողանքային հատված, այդ սողանքը գտնվում է շատ խորը մոտ, որը պոչամբարի վրա որևէ ֆիզիկական ազդեցություն չի ունենա:

Հարց (Գևորգ Փարսյան)

Հիմա եթե նույնիսկ սողանքային հատված է, շահագործման առումով վտանգ չի ներկայացնում: Ճիշտ եմ չե՞ հասկանում:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Եթե անգամ դա սողանքային մարմին է, ինչը վստահամբար կարող եմ ասել, որ այդպես չէ, ապա պոչամբարի վրա ազդեցություն չի կարող ունենալ, քանի որ խորն է և 4 կողմից պարփակված է սովետական ժամանակներից տեղադրված պոչանքային զանգվածով:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Լավ:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Հարցս վերաբերում է Կապան բնակավայրի բնակելի տարածքների համար քարալիցքի հետ կապված, գրունտային զանգվածի տեղափոխման հետ կապված բնապահպանական ռիսկերին բավականի մեծ ծավալ է նախատեսվում: Ի՞նչ միջոցառումներ են նախատեսված, ի՞նչ կառավարման պլան կա:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Նախ ասեմ, որ կատարված ուսումնասիրությունների վերաբերյալ, ես ո՞նց հասկանում եմ ընդհանուր գրունտային զանգվածը, խոսքը գնում է 150 մլն տոննա . . .

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

65 մլն մ3 դա 150 մլն տ:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Չէ:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Ես մանրամասնեմ Պարոն Փարսյան. 17,2 մլն տոննա առաջնային ամրաբեռնաման կառուցման համար նախատեսված զանգվածն է, իսկ երկրորդական ամրաբեռնման համար նախատեսվում է 65 մլն մ³: Այսինքն գումարային դառնում է մոտ 83 մլն մ³:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Կլորացրած 85 մ ծավալի մասին ենք խոսում, որը զուտ օգտագործվելու է ամրաբեռնման նպատակով:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Ուրեմն իմ ձեռի տակ ունեցած Knight Piezoldi- ի կայունության ուսումնասիրության եզրակացության հիման վրա ասվում է, որ ընդհանուր առմամբ պահանջվում է 152 մլն մ³ ժայռային նյութ: Իմ մոտ այսպիսի տվյալներ են:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Պարոն Փարսյան, մենք հիմա ներկայացնում ենք 22 մլն տոննա արտադրողականությունն ապահովող պոչամբարի զուտ ամրաբեռնման աշխատանքները: Միգուցե Ձեր ձեռքի տակ . . .

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Մենք խոսում ենք մինչև 985 նիշի մասին:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Այո, մինչև 985 նիշ մեզանից պահանջում է ընդհանուր առումով մոտ 85 մլն մ³ ամրաբեռնման նյութ: Միգուցե Ձեր ձեռքի տակ ներկայացված են այն տվյալները, որոնք մենք նախկինում քննարկել ենք:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Հիմա նայեք, եթե ճիշտ եմ հասկանում 17,5 մլն մ³ ամրաբեռնման և երկրորդ վերին հատվածի ամրաբեռնման համար է:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Ասենք, փաստացի վիճակի կայունացման համար:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Եվս 65 մլն մ³ խորանարդ մեզ պետք է, որպեսզի կարողանանք ապահովենք պոչամբարի բարձրացումը:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Շինարարական աշխատանքները:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Որից 27,5 մլն մ3 երկրորդային մասի ամրաբեռնման նյութն է, իսկ մնացած մասը եթե չեմ սխալվում 38.5 մլն մ3 դա բուն բարձրացման նպատակով է:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Լավ, ընդհանուր ասեցիք քանի միլիոն:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

82 մլն մ3:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Դա և ամբարտակների համար և ամրաբեռնման համար:

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Դա և հաջորդական բարձրացման համար՝ ամրաբեռնման:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Լավ, ուրեմն 80 մլն մ3 ընդհանուր առմամբ գրունտ է անհրաժեշտ բոլոր աշխատանքները կազմակերպելու համար: Մի մասը առաջարկվում է, որ պոչամբարի ավից՝ հարակից հատվածներից հանույթ իրականացվի: Մյուսը, հիմնական մասը, նախատեսվում է հանել հարակից հատվածներից: Մեր կողմից «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ»-ին առաջարկվել է նախագծի մեջ ներառեն նաև հնարավորություն, մեր քաղաքի հետագա զարգացման համար քաղաքի տարբեր հատվածներից գրունտի տեղափոխում: Դուք գիտեք մեր քաղաքի ռեյեֆային վիճակը և քաղաքի հետագա զարգացման համար մեզ նաև որոշակի հարթ տարածքների անհրաժեշտություն ունենք: Այս առումով մենք առաջարկել ենք, որ ԶՊՄԿ-ն այս ամրաբեռնման աշխատանքներում և այս կարիքների պարագայում, որոշ հատվածներից հողագրունտի հանում իրականացնի և տեղափոխի պոչամբար: ԶՊՄԿ-ն նախապես տրվել է համաձայնություն: Ճիշտ է, մենք հասկանում ենք, որ դա լրացուցիչ ծախս է, բայց դա անհրաժեշտ է մեր քաղաքի հետագա զարգացման համար: Օրինակ, որպես այդպիսին մենք նախատեսում ենք գոյություն ունեցող թունելի քանդման հնարավորությունը, որը կարծում եմ պատկերացնում եք թե ինչքան կարող է դրական ազդեցություն ունենալ երթևեկության վրա: Առաջարկվում է այդ հատվածը քանդել և տեղափոխել պոչամբարի տվյալ աշխատանքները իրականացնելու համար: Ինչպես նաև այլ հատվածներ, որոնք կնպաստեն թե՛ մայրուղու ընդլայնման, թե՛ թաղամասերի ընդլայնման և քաղաքի ընդհանուր զարգացման համար: Իհարկե տեղափոխության հետ կապված, կամ մեկ այլ միջոցառումների հետ կապված պետք է բոլոր անվտանգության նորմերը հաշվի առնվեն: Իմիջիայլոց ասեմ,

ներկա դրությամբ քննարկվող քաղաքի հարակից հատվածների տեղափոխվող զանգվածը մոտ 18 մլն մասին է խոսքը, բայց . .

Խոսք (Արմենակ Սահակյան)

Ըստ նախնական տվյալներով 19,5 մլն, բայց դա իհարկե պետք է դեռ հստակեցվի:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

19 մլն մ³-ի մասին է խոսքը, բայց եթե մենք խոսում ենք 80 մլն մ³ մասին այնտեղ բավական տեղ կա նաև այս թիվը զարգացնելու: Այսինքն հետագայում եթե լինի նման գործընթաց, մենք հնարավորություն կունենանք առաջարկելու և լրացուցիչ տեղամասեր հողագրունտի տեղափոխման համար: Մենք ինչքան գիտեմ հիմնականում նախատեսել ենք գյուղնշանակության այլ հողեր, որը որ մեզ թույլ է տալիս Կառավարության որոշման հիման վրա հողագրունտի հանում: Շնորհակալություն:

Հարց (Ա. Գևորգյան)

Ողջույն, ներկայացնում եմ «Իրավատեր կապանցիներ» ՀԿ-ն՝ Արմեն Գևորգյան: Հարգելի ներկաներ, բավականին շատ խոսվեց անտառածածկ տարածքներից ընդլայնման ծավալների մասին: Մասնագետները չգիտես թե ինչու անդընդհատ նաև խոսում են անտառվերականգնումից և անտառածածկ տարածքների վնասումից: Չմոռանանք, որ մենք ունենք գյուղնշանակության բավականին հողեր, որոնք պոչամբարի ընդլայնման հետևանքով այնուամենայնիվ կվնասավեն: Ինձ իրավունք չեմ վերապահի համայնքային հողերից խոսալ, բայց կխնդրեմ որպեսզի գյուղացու և գյուղատնտեսության միջոցառումներ ևս իրականացվի այս ընթացքում, որ հնարավոր լինի այդ բացը լրացնել: Ասում ենք անտառածածկ տարածքների օգտագործումից հետո անտառվերականգնման աշխատանքներ իրականացնել, բայց մոռանում ենք գյուղացուն: Այս նույն անտառից գյուղացին է օգտվում՝ անասնապահություն, գյուղատնտեսություն, հողօգտագործում և այլ և այլ: Ինչ վերաբերում է համայնքային տարածքից ամրակցման աշխատանքների համար, բավականին հողերի համար ասեց պարոն Փարսյանը, կցանկանայի հարգելի պարոն համայնքապետ որ դրան զուգահեռ լինի քաղաքաշինական նախագծեր, որպեսզի քաղաքացին ծանոթ լինի թե քարանյութը որտեղից է տեղահանվելու և դրա հետևանքով համայնքը ինչ է շահելու և համայնքային զարգացման ինչ նախագծեր ենք ունենալու: Շնորհակալություն:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Նախ, երկրորդ հարցից սկսենք: Ուրեմն, նաև ցույց տրվեց, թե համայնքի որ հատվածներից է հանվելու հողակույտը: Ինչպես արդեն նշեցի՝ թունելի հատվածն է, և երկրորդ հատվածը Ռաֆայել Մինասյանի 25 ԱՊ շենքերի հարակից հատվածն է: Մնացած հատվածը հիմնականում մայրուղու ընդլայնման նպատակով հարակից տարածքն է: Նաև դիտարկվում է (նախնական) օդանավակայանի դիմացի Շահումյան - Բանավանի արանքի հատվածում հանույթ իրականացնել: Մի հատվածում որպես գործարանային փողոցի զարգացման հնարավորությամբ, իսկ երկրորդ հատվածներում ինչպես ասացի թե ենթակառուցվածքների զարգացման առումով՝ այսինքն ճանապարհների, թե նոր

բազմաբնակարան շենքերի և հարակից շենքերի կառուցման հնարավորությամբ: Որպես այդպիսին նախագիծ դեռ նպատակահարմար չի ներկայացվել, որովհետև ամեն ինչ պետք է արվի նոր արդեն հետո համապատասխան ներդրումների առկայության պարագայում նախագծանախահաշվային աշխատանքներ և այլն: Սա ես ասում եմ իմ նախնական պատկերացումները այս ամենի: Ինչպես արդեն ասեցի սա հնարավորություն է ապագայի հետ կապված, և հնարավորություն է հետագայում զարգացնելու: Եթե մենք հիմա խոսում ենք մոտ 80 մլն մ³-ի մասին, ու եթե այլ հատվածներ դիտարկվեն հետագայում սա զարգացման հնարավորություն ունի, և այդ շրջանակներում եթե այլ զարգացման ծրագեր լինեն մենք էլ կարող ենք նույնպես ԶՊՄԿ-ին առաջարկել այլ հատվածներում հողակույտի հանույթի աշխատանքներ իրականացնել. սա երկրորդի հետ կապված: Ինչ վերաբերվում է գյուղացիներին, գյուղատնտեսության զարգացմանը: Նախ ասեմ, որ հողերի կատեգորիայի փոփոխությունը արդեն տրված է կառուցապատման իրավունքով, և բնականաբար այս նախագծի կարևոր բաղադրիչներից մեկը (ճիշտ ա չի ներկայացվել, բայց) սոցիալական կոմպոնենտն է: Հաշվետվությունում սոցիալական կոմպոնենտը ներառված է և ներառված է գումարային արտահայտվածությամբ. տարեկան ԶՊՄԿ-ն Կապան համայնքի նկատմամբ պարտավորվում է իրականացնել 2.1 մլրդ դրամ գումարի չափով սոցիալական ծրագիր, որի մեջ ներառվում է նաև դրամական աջակցություն հարակից գյուղերի բնակիչներին: Այսինքն, այս փաստաթղթերի մեջ ամրագրվում է ԶՊՄԿ-ի պարտավորությունը գյուղացիներին աջակցություն ցուցաբերելու վերաբերյալ: Սա շատ կարևոր է, եթե մինչ այսօր որևիցե տեղ չկար ամրագրված այս հանգամանքը, այս փաստաթղթերով դա ամրագրվում է որպես պարտավորություն: Ճիշտ ե՞մ հիշում:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Այո պարոն Փարսյան, առնվազն, ինչպես նշեցիք 2.1 մլրդ դրամի չափով:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

2.1 մլրդ դրամի չափով պարտավորություն ԶՊՄԿ-ի կողմից Կապան համայնքի նկատմամբ՝ տարբեր օբյեկտներում իրականացվող ծրագրերի մասով:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Ծրագրի մեջ դա ներառված է, չէ՞:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Այո: Դա է ասում, պարոն Փարսյանը, որ հաշվետվության մեջ դա ներառված է որպես պարտավորություն:

Հարց (Ա. Գևորգյան)

Քանի որ քննարկումը հենց պոչամբարի վերաբերյալ է, ինչ որ կասեմ կապ չունի ընդլայնման հետ, բայց կասեմ: Կիսնդրեմ ԶՊՄԿ-ի ներկայացուցիչներին, բազմիցս դիմել եմ ԶՊՄԿ աշխատակիցներին, որ կարևոր է պոչամբարի հարակից տարածքը պարսպապատել, ժողովուրդ: Խնդրում եմ, ուղղակի խնդրում եմ, որ ցանկապատվի:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Շնորհակալություն: Մենք ունեցել ենք ներսում քննարկումներ, բայց ևս մեկ անգամ Ձեր նկատառումը ներսում կքննարկենք և համապատասխան կտանք պատասխան:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Ունենք այլ հարցեր, առաջարկություններ, դիտարկումներ: Տիկին Մկրտչյան:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Ես ասեցի, որ կարևորում եմ երկու սխեմաները, որոնք մենք պետք է ունենանք մեր վերջնական որոշումը կայացնելու համար: Երկու գործող պոչամբարի և ընդլայնվող տեղամասի համադրման սխեման, և անտառային տարածքների և բնապահպանական տարածքների համընկման վերաբերյալ սխեմաներ: Սրանք կարևոր են:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Մենք Ձեր նշած շատ կոմպոնենտներից ներկայացրել ենք արդեն լրամշակման փուլում, բայց նորից էլի կներկայացնենք, որևէ խնդիր չկա:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Հարգելի ներկաներ, ինչպես նկատեցիք ես զեկուցողներին հարցեր չեմ տալիս, որովհետև մանրամասն տեղյակ եմ թե՛ նախագծից, թե՛ հաշվետվությունից, որովհետև այս ընթացքում, նախագծի պատրաստման և հաշվետվության պատրաստման ընթացքում մենք քննարկումների մեջ ենք եղել նախաձեռնողի հետ, ինչպես նաև մինչ նախագծերի և հաշվետվության պատրաստելը մենք համապատասխան քննարկումներ ենք ունեցել, թե ինչ պարտադիր պայմաններ պետք է ներառվեն փաստաթղթերի մեջ: Ավելորդ չեմ համարում ևս մեկ անգամ խոսել դրա մասին: Ինչպես ասացի, նախագծի անհրաժեշտությունը առաջացել է այն հանգամանքից, որ 2016թ. -ի իրականացրած փորձաքննության եզրակացության հիման վրա տրված է 325 մլն տոննա մ³ թույլատրելի նախագծային հզորություն պոչանքների տեղադրում, և 22 մլն տ արտադրողականության պարագայում պոչամբարի հզորությունը պահպանվում է 10 տարի: Այսինքն, 2026թ. -ի 22 մլն արտադրողականության շահագործման դեպքում պոչամբարի նախագծային հզորությունը ավարտվում է: Սա տալիս է հաջորդ քայլն անելու անհրաժեշտությունը, նոր նախագիծ մշակելու ՁՄՄԿ աշխատանքի անընդհատությունը ապահովելու համար: Եվ լավ գիտակցելով ՁՄՄԿ-ի աշխատանքի անընդհատությունը ապահովելու կարևորությունը և հաշվի առնելով այն հանգամանքը, թե ՁՄՄԿ-ն ինչ կարևոր դեր է այն զբաղեցնում ՀՀ-ի տնտեսության մեջ և հատկապես մեր տեղական տնտեսության մեջ ինչքան կարևոր և գերակշիռ դիրք է զբաղեցնում մենք կարևորել ենք մեր համար խիստ մտահոգիչ հարցեր: Այս հարցերից մեկը եղել է շահագործվող պոչամբարի կայունությունը: Համայնքի կողմից ներկայացվող պահանջներից մեկը պոչամբարի կայունության ապահովման հարցն է: Ճիշտ է, 2016թ-ի պետական փորձաքննության եզրակացության մեջ նշված է, որ տաս տարիների շահագործման ընթացքում պետք է լրացուցիչ ուսումնասիրություն արվի պոչամբարում և այդ ուսումնասիրությունների հիման վրա հետագա նախագիծը կազմվի: Բայց նաև մեր կողմից

այդ պարտադիր հանգամանքը հաշվի առնելով և նաև դրա կարևորությունը հաշվի առնելով մենք նաև դիմել ենք մեր գործընկերներին, որ ներկայիս պոչամբարի ներկայիս իրավիճակի ուսումնասիրությունը արվի միջազգային հեղինակություն վայելող կազմակերպության կողմից, ում աշխատանքային հեղինակությունը իր համար շատ կարևոր է: Մեր գործընկերները ընդառաջ գնացին մեր խնդրանքին և ուսումնասիրությունները արվեց Knight Piezold կազմակերպության կողմից, տրվեց ուսումնասիրության եզրակացությունները: Եզրակացությունների հիման վրա հաստատվեց մեր այն մտահոգությունը, որ գոյություն ունեցող պոչամբարը չի համապատասխանում անվտանգության նորմերին: Այսինքն, մենք պոչամբարի կայունության խնդիր ունենք ներկա դրությամբ և բնականաբար հաջորդ հարցը՝ ինչպե՞ս ենք լուծում այդ խնդիրը: Այսինքն, եթե խոսում ենք պոչամբարի ընդլայնման վերաբերյալ, առաջին հերթին պետք է լուծվի շահագործման անվտանգության բոլոր խնդիրները: Եվ բնականաբար առաջարկեցին լուծումներ, և այլ լուծումները քիչ առաջ ներկայացվեցին: Այսինքն պետք է հասկանանք երկու բան, որ ընդհանուր գործընթացը կազմված է երկու փուլից՝ գոյություն ունեցող գործող պոչամբարի պատվարի ուժեղացում, կայունության խնդրի լուծում և հետագա շահագործումը համապատասխանեցնել պահանջվող չափորոշիչներին և անվտանգ շահագործման պայմաններին: Դրա համար ամրաբեռնման և մնացած միջոցառումների համար անհրաժեշտ է մոտ 18 մլն մ³ զանգված, իսկ հետագա շահագործման համար մոտ 60 մլն մ³ զանգված: Սա մեր համար ամենակարևոր և առաջնահերթ խնդիր ներկայացնող հարցն է, որը այս նախագծով լուծում է տրվում: Ինչու, որովհետև բոլորդ էլ պատկերացնում եք, թե Արծվանիկի պոչամբարը մեր համար ինչ մեծ ռիսկային օբյեկտ է, և բոլոր ռիսկերը պետք է նվազեցնել: Մենք խիստ կարևորելով հետագա շահագործման անվտանգության հարցերը, դրել ենք այս՝ խնդրի լուծման պահանջը: Ասեմ, մենք հետևել ենք տարիների ընթացում, սա ամիսների աշխատանք չէ, այլ տարիների աշխատանք է, ուսումնասիրություն է, որին մենք հետևել ենք և այսօր փաստորեն ունենք այնպիսի նախագիծ, որով որ տպավորություն է, որ այս խնդիրը լուծվում է կամ կլուծվի: Երկրորդ խնդիրը, որ մենք բարձրաձայնել ենք և դրել ենք որպես պահանջ, բնապահպանական բոլոր խնդիրների լուծում է. նվազեցնել օդի ջրի, հողի աղտոտվածությունը: Բնապահպանական հարցերի տեսանկյունից մենք կարևորել ենք նաև այն, որ քանի որ պոչամբարից ջրերը հոսում են դեպի Աճանան գետ, մենք կարևորել ենք նաև մարքման խնդրի առկայությունը, նաև տեսնում ենք, որ նախագծով մարքման կայաններ են նախատեսված: Երրորդ կարևոր հանգամանքը, կարևոր խնդիրը որ կա, սոցիալական ծրագրերն են: Կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության շրջանակներում ԶՊՄԿ-ի կողմից իրականացվող սոցիալական ծրագրերն են 22 մլն արտադրողականության պարագայում, և մենք համաձայնության ենք եկել 2.1 մլրդ դրամի չափով: Դա իր մեջ ներառում է գրեթե բոլոր հնարավոր ոլորտները: Ինչպես նշեցի շատ կարևորում եմ համարում նաև այն հանգամանքը, որ այս սոց. պարտավորության շրջանակներում կշարունակվի գյուղացիների՝ դրամական աջակցությունների տրամադրումը, որը ամրագրվում է այս փաստաթղթերով: Նաև նշեմ, որ գործընկերների այս կամքը գովելի է, որ նրանք համաձայնվեցին, որ այս փաստաթղթերում սա ամրագրվի որպես պարտավորություն: Որպես պարտավորություն ասեմ, որ սա աննախադեպ է, որ նման չափի գումար տարեկան տրամադրվի սոցիալական ծրագրերին: Ուզում եմ ասել,

որ մեծ աշխատանք է տարված այս ժամանակահատվածում այս նախագծերի համար: Երկար քննարկումներ են իրականացվել այս նախագծի համար և այն ինչ ներկայացված է այս փաստաթղթում ներկայացնում է համայնքի շահը, ոչ միայն ԶՊՄԿ-ի, այլ նաև համայնքի շահը: Նախ և առաջ կապված գոյություն ունեցող պոչամբարի շահագործման անվտանգությունը ապահովելով: Սա էական է, սա կարևոր է, ներառյալ այն երկու կարևոր խնդիրները, որոնք այս փաստաթղթերով լուծվում են: Եվս մեկ անգամ նշեմ, որ այս նախագծերով մենք ոչ միայն ապահովում ենք ԶՊՄԿ-ի աշխատանքի անընդհատության պրոցեսը, այլ նաև ամրագրվում է համայնքի շահը: Եվ ուզում եմ, այստեղ ուշադրություն դարձնեն, մեր պետական ապարատի բոլոր կողմերը, այն հանգամանքը և կարևորությունը, որովհետև համայնքի շահը դա պետության շահն է, պետության շահը դա համայնքի շահն է: Եվ խիստ կարևորելով այս ամենը, ինչ ինչ պատճառներով կնվազեցվի ավելի փոքր կարևորության խնդիրներով կամ հարցերով: Շնորհակալություն եմ հայտնում բոլորին մասնակցության, հարցադրումների և դիտարկումների համար: Զեկուցողներին զեկուցելու համար, նախագիծ պատրաստողներին և ինչու չէ մեր գործընկերներին, որ այդ կարճ ժամանակահատվածում հաշվի են առել թե՛ մեր խնդրանքները, թե՛ մեր առաջարկությունները և ներառել են այս փաստաթղթերի մեջ: Հուսով եմ, որ նախագծերի հաստատման պարագայում մենք կունենանք հաջող ընթացք և կշարունակենք միասին զարգացնել փոխադարձ հարաբերությունները և մեր բոլորիս համայնքը: Շնորհակալություն:

Կներեք, տիկին Մկրտչյանը բան ունի ասելու:

Հարց (Հերիքնազ Մկրտչյան)

Եթե ունենաք առաջարկություններ, գրավոր խնդրում եմ ներկայացնել մեր ՊՈԱԿ-ին: Օրենքով սահմանված կարգով ՊՈԱԿ-ը պատրաստվում է տեղագնման աշխատանքներ իրականացնել այս պահին: Եթե հնարավոր է համայնքապետարանի հետ իրականացնենք այն:

Խոսք (Ասյա Ղազարյան)

Ես մի լրացում ունեմ պարոն Փարսյան. դիտողությունները և առաջարկությունները կարող եք ներկայացնել ծանուցման, հրապարակման օրվանից 25 աշխատանքային օրվա ընթացքում, ինչպես ՊՈԱԿ այնպես էլ Կապանի համայնքապետարան և ԶՊՄԿ: Ձեր յուրքանչյուր առաջարկություն կամ դիտողություն անպայման հաշվի կառնվի և կփոխանցվի փորձաքննական կենտրոն: Այսքանը, շնորհակալություն:

Խոսք (Գևորգ Փարսյան)

Շնորհակալություն

Մտորագրություններ

Հանրային քննարկման պատասխանատուներ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ

Տնօրենի ժամանակավոր պարտականությունները
կատարող
Հերիքնազ Մկրտչյան

Գլխավոր փորձագետ
Քրիստինե Հարությունյան

Ձեռնարկող

«Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ»
ՓԲ ընկերության գլխավոր տնօրենի տեղակալ

Արթուր Նիկողոսյան

ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

«Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲԸ-ի կողմից նախագծի փոփոխության՝ «Արծվանիկի պողամբարի ընդլայնում» ՇՄԱԳ հաշվետվության վերաբերյալ 2-րդ հանրային լսում

Կապան

06.10.2025 թ.

Ը/Ը	Անուն, Ազգանուն	Կազմակերպության անվանում/ բնակության վայր	Կոնտակտային տվյալներ հեռախոսահամար	Ստորագրություն
1.	Ասյու Ջաջարյան	Զ. Մ. Գ.	asyo.gharibyan@zeme.am	
2.	Բրիգիտե Խաչատրյան	«ԵՄԼԻՎԳ»	011220217	
3.	Մերիկա Մկրտչյան	«ԵՄԼԻՎԳ»	011220218	
4.	Շաքարյան Զարեհ	Մաթանի Շաքարյան	093.205010	
5.	Ջալալյան Զարար	Կապանի Շաքարյան	093090500	
6.	Ջալալյան Լիար	Մաթանի Շաքարյան	093777137	
7.	Ջալալյան Վեդի	Զ. Մ. Գ.	093746455	
8.	Մանանյան Մարգարիտ	Զ. Մ. Գ.	094615005	
9.	Ջալալյան Ջալար	Զ. Մ. Գ.	077769421	
10.	Մերիկա Մկրտչյան	Մաթանի Շաքարյան	093215019	
11.	Ջալալյան Զարար	Զ. Մ. Գ.	093998033	
12.	Մարտիրոսյան Ջալար	Մար. Կոմ. Կոմ.	094777799	
13.	Մանանյան Վեդի	Զ. Մ. Գ.	093650360	
14.	Ջալալյան Ջալար	Զ. Մ. Գ.	094061007	
15.	Մաթանի Շաքարյան	Զ. Մ. Գ.	077.555793	

6.	Unlabeled	Q7V4	077 737422	Handwritten
17.	Unlabeled	Unlabeled TV	083222313	Handwritten
18.	Unlabeled	Unlabeled	055077880	Handwritten
19.	Unlabeled	Q7V4	077562765	Handwritten
20.	Unlabeled	Unlabeled	094577427	Handwritten
21.	Unlabeled	Q7V4	077080865	Handwritten
22.	Unlabeled	Q7V4	095250446	Handwritten
23.	Unlabeled	Q7V4		Handwritten
24.	Unlabeled	Q7V4	043.633477	Handwritten
25.	Unlabeled	Unlabeled	093060703	Handwritten
26.	Unlabeled	Unlabeled	098004353	Handwritten
27.	Unlabeled	Unlabeled	094707079	Handwritten
28.	Unlabeled	Unlabeled	093060710	Handwritten
29.	Unlabeled	Unlabeled	088-504884	Handwritten
30.	Unlabeled	Unlabeled	094051520	Handwritten
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				